1842. No. 74.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 16 September.

Den Haag 11 Sept. De consul van Hamburg te Amsterdam, heeft, bij bekendmaking in de dagbladen, de erkentelijkheid van den senaat en de burgerij van Hamburg betuigd voor de vele derwaarts uit Nederland gezonden giften voor de slagtoffers van den brand. — De Napelsche regering wil nieuwe opgravingen te Herculanum laten doen, onder toezigt eener bijzondere commissie van oudheid- en bouwkundigen. — Te Salzburg is een standbeeld voor den grooten toonkunstenaar *Mozart* opgerigt en 4 jl. plegtig ingewijd. — Den 8 jl. is te Luxemburg door het genootschap van scherpschutters op eene schijf, die op 240 ned. ellen afstand geplaatst en slechts eene middellijn van ⅔ el had, geschoten: de prijs was eene fraaije buks, door den prins van Oranje daartoe geschonken. — Te Winkel (N.Holl.) is onlangs, bij het door de droogte veroorzaakt gebrek aan water, een oude put weer opgemaakt, die graaf *Arnoud* in Sept. van 't jaar 993 in een veldtogt tegen de West-Vriezen had laten graven.

De Belg. vertegenwoordigers hebben het aangaan eener geldleening van 29½ millioen fr. voor publieke werken toegestaan; 24 millioen daarvan zullen tot voltooijing der spoorwegen dienen; de minister had daarvoor ruim 4 millioen meer aangevraagd. Het schijnt, dat de misrekening omtrent de opbrengst der spoorwegen de geestdrift voor dezelve zeer heeft verflaauwd; men dacht in den beginne de voltooijing en het onderhoud der spoorwegen uit derzelver opbrengst te zullen kunnen bekostigen, maar heeft daarvoor later geldleeningen moeten doen, die spoedig tot 125 millioen fr. stegen. De globale uitgave bedraagt thans reeds 154 millioen fr. »Het welzijn en de rijkdom eener natie zijn niet gelegen in de snelheid, waarmede men bij haar reist," zeide de graaf *de Merode* bij deze gelegenheid in de kamer, »al de spoorwegen in Engeland hebben aan deszelfs fabrijkbevolking niet de minste verligting verschaft; tallooze malen gedurende een jaar in eene landstreek van het eene einde naar het andere te snellen, doet daar niet ontdekken, wat er niet is, en brengt geen korrel graan voort."

Den 13 Sept. Het huwelijk van prinses *Sophia* zal in het begin van October voltrokken worden; de bruidegom wordt 24 dez. hier verwacht. — De koning van Hanover ligt te Dusseldorf vrij ernstig ziek, aan borstontsteking met koorts; het berigt dat hij een morganatisch huwelijk heeft gesloten, schijnt onwaar te zijn. — Volgens de Fransche dagbladen, zal de Spaansche staatsman *Olozaga* binnen kort over Parijs naar Brussel en den Haag reizen tot het voeren van commerciele onderhandelingen. — Den 8 jl. is te Yzendijke (Zeeland) een muzijkfeest gevierd; 12 muzijkgezelschappen, ook eenige uit Belgie, kwamen daartoe zamen; na een optogt door eenige straten, beklommen de gezelschappen, in de door het lot aangewezene volgorde, de estrade, en deden hunne talenten hooren; savonds werd van wege de directie aan elk gezelschap eene fraaije gedenkpenning in het openbaar uitgereikt, onder toespraken en dankbetuigingen. Eene fraaije verlichting rondom de markt en prachtig vuurwerk eindigde het feest. De muzijk der vrolijk vertrekkenden werd nog lang gehoord. — Den 16 jl. hebben de Standen van Zevenbergen besloten: 1°. Iedereen zal in alle aangelegenheden het regt bezitten, om in regten optetreden; 2°. Voortaan zal ieder, ook de onadelijke, het regt hebben vaste goederen te verkrijgen en te bezitten; 3°. De boeren kunnen over de voortbrengselen hunner nijverheid met volkomen vrijheid beschikken; 4°. De straf van stokslagen wordt uit het lijfstraffelijkregt der grondheeren, als de menschheid verlagende, uitgesloten. — Een woudbrand, 31 Aug. uitgebroken op de grenzen tusschen Saksen en Boheme was, volgens de jongste berigten, althans in het laatste dier landen, nog niet gedempt, maar zette in de bosschen van vorst *Clary* en op den weg naar Tetschen zijne vernieling voort.

Londen 10 Sept. De koningin wordt in Schotland met geestdrift ontvangen. Sedert *George IV*, nu 20 jaar geleden, Edinburg bezocht, had die stad geen koninklijk bezoek ontvangen. Dingsdag morgen hebben de vorstelijke reizigers het paleis van Dalkeith voor eenigen tijd vaarwel gezegd, en zich, over Edinburg, waar het gejuich der menigte hun andermaal tegenklonk, noordwaarts op begeven. Na de rivier Forth met eene koninklijke stoomboot overgestoken te zijn, werd hunne aandacht op onderscheiden punten gevestigd, die historische merkwaardi-

heid verkregen hebben, onder anderen op de bouwvallen van het kasteel Loch Leven, dat tot gevangenis der ongelukkige *Maria Stuart* diende, en van waar zij, den 2 Mei 1568, naar West Lothian ontvlugtte. Op het kasteel van Dupplin werd aan HM. en den prins, door den graaf en de gravin van Kinnoul, een prachtig dejeuner aangeboden. Het daartoe gebezigd servies was geheel van massief goud. Na het bezigtigen der schilderachtige omstreken van dat kasteel, had de intogt in de stad Perth plaats, waar alle vensters bezet waren door de nog, als oudtijds, om hare schoonheid beroemde vrouwen en meisjes. Hier, gelijk overal waar het vorstelijk paar zich vertoonde, waren fraaije eerebogen opgerigt, en was de eerbiedige belangstelling algemeen. Het heeft zijnen intrek op het aloud kasteel van Scone genomen. Den volgenden morgen zijn de koningin en haar gemaal naar de Hooglanden vertrokken, en omstreeks één ure te Dunkeld aangekomen. Overal op hunnen togt worden zij door de ministers *Peel* en *Aberdeen* vergezeld. — Vele fabrijkarbeiders zijn reeds gevonnisd om deelneming aan het laatste oproer, tot 18 maand gevangenis en minder. Uit de rapporten van verschillende commissien tot onderzoek blijkt, dat hoe strafwaardig ook de uitersten wezen mogen, tot welke de arbeiders vervallen zijn, de eigenaars van vele fabrijken nogtans aanleiding tot het misnoegen gegeven hebben, door het loon gedurig te verminderen, en bijna nooit in klinkende munt, maar meestal in zeer hoog aangerekende levensmiddelen en kleedingstukken te betalen.

Keulen 10 Sept. Gister, een der gewigtigste manoeuvre-dagen, heeft het 7de legerkorps, sterk 22,820 man en 4400 paarden met 60 stukken geschut, uit het westen komende, strijd geleverd tegen het uit het oosten aanrukkende 8ste legerkorps, sterk 23,620 man en 4000 paarden benevens 60 stukken geschut, in de omstreken van den rothen Bach. Op den linker oever deszelven, nabij Hoverhof niet ver van den straatweg van Zülpich naar Keulen, langs welken het 7de legerkorps genoegzaam parallel aanrukte, opende zich het gevecht met het aansnellende 8ste, welks voorhoede inzonderheid bedacht was op het verdedigen van de bergpassen des rothen Bach tusschen Niederberg en Friesheim. Aan beide zijden deszelven reden talrijke batterijen op en neder, terwijl over het uitgestrekte veld, op hetwelk de massa's troepen schier verdwenen, geschut en pelotonsvuur werd gehoord. Op den regter vleugel, waar nabij Niederberg het hevigste gevecht plaats greep, lagen in het Friesheimer bosch, een reg. der landw.-kavallerie, het 25 en 29ste reg. infant. en landweer, benevens het gecombineerde bat. van het 24ste reg. infant. verborgen. Doch plotseling deinsde voor den te sterken vijand de voorhoede van het 8ste legerkorps tot aan de Bach terug; daarop kwamen de adjudanten aangalopperen en in weinige minuten tijds verschenen de in het bosch verborgen regementen op de door de zon beschenen vlakte. Hier zag men ook het Akensche landweer-bat. met den stormpas op den vijand aanrukken; links naast hetzelve stond het Julichsche, regts het bat. van Malmedij. Daar moest zich het lot van den dag, overeenkomstig het plan der manoeuvres, beslissen; het 8ste legerkorps moest links naar Commern en Munstereifel aftrekken, om bij Satsvey te bivouacqueren, en het 7de moest doordringen en het legerkamp bezetten, terwijl al de troepen van het 8ste verscheiden nachten onder den blooten hemel moeten doorbrengen.

Amsterdam 14 Sept. De kermis is alhier op het drukst; de vele regenbuijen veroorzaken echter zekere *malaise*. De *soirées champêtres* in *Frascati* trekken vele bezoekers; de geheel verbouwde zaal is in eene lommerrijke wandeldreef herschapen. In het midden staat een fraaije en groote laurierboom. Frissche, statige sparreboomen vormen eene laan de zaal rond, die door de weerkaatsing der spiegels en het heldere gaslicht een indruk geeft als of men zich in een uitgestrekt bosch bevindt. Aan het eene uiteinde der zaal is eene groote bloem- en plantentafel, waar het zeldzaamste en schoonste, wat het plantenrijk binnen- en buitenlands oplevert, vereenigd is; uit de menigte groote en kleine boomen en gewassen verheffen zich vier fraaije, met beeldwerk versierde, op voetstukken rustende vazen met uitheemsche, zeldzame planten. Het orchest aan het andere eind is geheel met boomen, heesters en bloemen, pijramidaalsgewijze, aangevuld; aan beide uiteinden van dit boschaadje prijken op fraaije pedestals twee sphynxen; uit het midden van dit park verrijst een uit nagebootsten steen gebouwde tempel, met klimop en andere planten begroeid, en een waterval werpt een breeden waterstroom, spattend en klaterend, in twee groote kommen, waarvan de onderste met waterplanten, goud- en zilvervisschen is gevuld. Het midden der zaal is bezet met tafels en stoelen, zoodanig geplaatst, dat elk een ander gezigtspunt levert. Het ruischen van den waterval, het gewoel der wandelaars, de toonen van het welbezet orchest, de verschillende groepen van zittenden, het door de spiegels weerkaatste gazlicht, maken een zonderling effect. Velen bezoeken ook *Ledgewood*, een in der daad merkwaardig mensch. Hij werd geboren zonder armen en zonder linkerbeen: de kunst schonk hem het laatste; door oefening heeft hij het zoo ver gebragt, dat de regtervoet de handen vervangt. De voet dient hem om spijze en drank aan den mond te brengen met een zwier, die den best opgevoeden man tot eere zou strekken; de voet schrijft met eigen vermaakte pennen en teekent zuiverder en vlugger letters dan menige hand; de voet is zijn verdediger en laadt en lost het geweer met de vlugheid van den besten schutter; de toonen hebben de fijngevoelig-

heid van de vingertoppen der vrouw en brengen zonder missen den draad in het oog der naald en weten de naald met de uiterste behendigheid door het linnen te bewegen, of nemen het raderwerk van een horlogie uit elkander om het weder zonder missen in een te zetten.

Assen 15 Sept. Op de jaarmarkt te Norg den 6 jl., waren 2883 paarden voor rijtuigen, 914 losse paarden en 571 veulens, 514 runderen, 257 varkens en 1252 schapen. Er waren minder paarden en veulens ter markt dan het vorige jaar, en de handel in dezelve was zeer slap; voor de fraaiste zijn evenwel hooge prijzen bedongen, als voor een paard *f* 300 en voor een ander *f* 180; een fraai merrieveulen is verkocht voor *f* 110.50, doch ook eenige hengste veulens voor *f* 10 en daar beneden. Van de koeijen zijn insgelijks zeer weinige verkocht; het meeste vraag was naar die aanstaande waren te kalven; voor eenige is nog over de *f* 80 betaald; guste koeijen werden bijna niet gezocht en voor zeer lage prijzen weggedaan. De varkens werden weinig verkocht en zeer goedkoop, ouden *f* 10 à *f* 25, jongen *f* 2 à *f* 10. Schapen waren weinig ter markt en zeer goedkoop, de hoogste prijs was beneden *f* 4.50. De slapheid dezer markt is toe te schrijven aan de langdurige droogte, welke dezen zomer heeft geheerscht, zoodat op weinige plaatsen genoegzaam voeder voor het vee voorhanden is, vooral in de prov. Groningen, waarnaar een groot aantal paarden en veulens worden afgeleverd.

Zwol 12 Sept. Nadat met de stoomboot *de stad Zwol* in de vorige week een proeftogtje was gedaan, is dezelve heden voor vast in de vaart van hier naar Amsterdam en terug gebragt. Velen, die het togtje hebben medegemaakt, verklaren dat de boot uitmuntend voor deze vaart geschikt is; voorloopig zal dezelve driemaal s'weeks van hier vertrekken. De machine is van lage drukking, zoodat de afgewerkte stoom zich niet in den dampkring ontlast maar in water wordt afgekoeld. De veiligheidsmiddelen zijn uitmuntend; wanneer nml. de drukking van den stoom de hoeveelheid van 8 of 9 duimen te boven gaat, opent zich eene klep en ontlast zich de stoom; wanneer deze klep den stoom niet spoedig genoeg mogt ontlasten, dan opent zich bij eene drukking van ongeveer 14 duimen een tweede klep; de eerste klep kan meer of min bezwaard worden, de tweede echter niet, de ketels hebben dus in geen geval eene grootere drukking dan die van 14 duimen te verduren; ofschoon het bij de keuring gebleken is, dat zij eene veel grootere drukking zouden kunnen verdragen. Het stoomwerktuig werkt met een vermogen van ongeveer 60 paardenkrachten; het schip legt ruim twee en een half uur gaans in één uur af; deze snelheid is niet groot voor hen die van vliegen houden; zij komt echter veel wel overeen met de snelheid van andere stoomschepen.

Leeuwarden 12 Sept. Heden had hier eene harddraverij plaats tusschen de twee beroemde Friesche harddravers *de Lietse* van den hr *A. van der Hoop* te Amsterdam en *de Nette* van den hr *Sake Visser* te Akkrum, zoo men wil, ten gevolge eener weddenschap tusschen genoemde heeren. De *Nette* heeft in drie van de vijf ridden, op eene baan van 100 roeden lengte, de overwinning behaald. Deze beide harddravers mogen, om de vele door hen gewonnen prijzen, in Friesland en Groningen op de gewone wedloopen niet meer mededingen. Vele toeschouwers woonden dezen wedren bij, hoewel er weinig bekendheid aan gegeven was. De baan van 100 roeden is het snelst in 25 seconden afgelegd. — Het kerkgebouw der afgescheidene Herv. gemeente alhier, dezen zomer gebouwd, is gister voor het eerst gebruikt; de Eerw. *van Velzen*, afgescheiden leeraar te Amsterdam, daartoe herwaarts overgekomen, heeft daarin s'morgens van 9 tot 12 uur gepredikt. In de namiddagdienst, die van half 2 tot tot 5 uur duurde, is de H. Doop, en 's avonds van half 6 tot 8 uur het Avondmaal bediend. Grooter dan het kleine kerkgebouw bevatten kon, was de toevloed der bezoekers, meest landlieden, die daartoe reeds te half 7 smorgens voor de kerk kwamen. Evenwel is, onder beveiliging der politie, de orde niet gestoord.

⁂ Op den huize Echten, provincie Drenthe, is op den negenden September 1842, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim negen en twintig jaren overleden Jonkvrouwe *Henriette Christine van Holthe tot Echten*, hartelijk beminde dochter van Vrouwe *A. G.* Douairière *van Holthe tot Echten* geboren Baronnesse *van Echten.*

⁂ De President der provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in dit gewest, verwittigt hierdoor, ingevolge het algemeen reglement ter bevordering der koepokinenting voor de provincie Drenthe, goedgekeurd bij Zr. Ms. besluit van den 28 October 1826 n°. 158, dat door hem, bij den bode van opgemelde Commissie, *C. W. Hessels* te Assen, *versche koepokstof,* tegen *franco* aanvrage, verkrijgbaar gesteld is.

Hoogeveen, | *De President voorn.,*
den 8 Sept. 1842. | Dr. G. H. Ansholt.

⁂ De Commissarissen uit de Commissie van Landbouw in Drenthe, ter bevordering der paardenfokkerij, maken bekend, dat door hen op den 3 September jl., zijn toegewezen de navolgende premiën, als: 1°. de eerste van zeventig gulden, aan *Lucas Pieters* te Ruinerwold, voor eene zwarte vijfjarige merrie; 2°. de tweede van vijfendertig gulden, aan *Jan Homan* te Ekehaar, onder Rolde, voor eene zwarte merrie, oud vier jaren; 3°. de tweede premie van vijfentwintig gulden, aan *Berent Berents* te Een, onder Norg, voor een zwarte hengst, oud een jaar; 4°. de derde premie van twintig gulden, aan *Harm Lanting* te Drouwen, gemeente Borger, voor een bruine tweejarige hengst. Zijnde de eerste premie van dertig gulden, naar aanleiding van art. 37 van het provinciaal Reglement omtrent de paardenfokkerij en het keuren der springhengsten, ingehouden.

Uit naam der Commissarissen voorn.,
H. Tonckens, *Secretaris.*

⁂ *IN NAAM DES KONINGS.*

Op maandag den zeventienden October achttien honderd twee en veertig, des voormiddags te tien uren, zal ter teregtzitting van de Arrondissements Regtbank te Assen, in het Paleis van Justitie al-

daar, aan den meestbiedenden of hoogst afmijnenden worden verkocht: 1°. Een perceel TUINGROND, gelegen te Donderen, gemeente Vries, bekend op de kadastrale legger der gemeente Vries, in sectie D, numero twee honderd zes en dertig, groot elf roeden en twintig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van twee gulden en een cent; 2°. Een HUIS, staande te Donderen voornoemd, gequoteerd met numero , bekend op de kadastrale leggers der gemeente Vries, in sectie D, numero twee honderd zes en dertig (bis), groot zes en dertig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van zes cent voor ongebouwde eigendommen, en van zes gulden van gebouwde eigendommen; 3°. Een HUIS, gequoteerd met n°. 53 *a*, en ERF, staande en gelegen te Donderen meergemeld, kadastraal bekend in de gemeente Vries, in sectie D, numero twee honderd zeven en dertig, groot twee roeden en dertig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van twee en veertig cent van ongebouwde eigendommen, en van vijftien gulden van gebouwde eigendommen; 4°. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, kadastraal bekend als voren in sectie D, numero vier honderd zes en zestig, groot dertien roeden en tien ellen, hebbende een belastbaar inkomen van negen en zeventig cent; 5°. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, kadastraal bekend als voren in sectie D, numero vijf honderd drie en zestig, groot acht en twintig roeden en zeventig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van een gulden twee en zeventig cent; 6°. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, kadastraal bekend als voren in sectie D, numero zeven honderd en twee, groot vijftien roeden en zeventig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van twee en zeventig cent; 7°. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, kadastraal bekend als voren in sectie D, numero zeven honderd acht en dertig, hebbende een belastbaar inkomen van een gulden acht en dertig cent en zijnde groot vijftien roeden en dertig ellen; 8°. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, kadastraal bekend in sectie D, numero zes honderd twee en zeventig, groot zes en dertig roeden en veertig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van twee gulden achttien cent; 9°. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, kadastraal bekend als voren in sectie D, numero vijf honderd een en negentig, groot negen en twintig roeden en vijftig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van een gulden zeven en zeventig cent; 10°. Een perceel BOUWLAND, gelegen te Zeijen, gemeente Vries, bekend op de kadastrale legger der gemeente Vries in sectie N, numero vijf en twintig bis, groot negen en twintig roeden zeventig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van een gulden acht en zeventig cent.

Deze verkoop geschiedt ten verzoeke van Mejuffrouw *Margaretha Klaas Brouwer*, weduwe *Johannes Versteegh*, Koopvrouw te Groningen, tot dezen domicilie stellende ten kantore van Mr. *Lucas Oldenhuis Gratama*, Procureur bij de Arrondissements Regtbank te Assen, aldaar woonachtig aan de Vaart, als zoodanig door haar gesteld, om den verkoop bij geregtelijke uitwinning van het voormeld onroerend goed, geärresteerd bij geregistreerd proces-verbaal van den deurwaarder *Jan Haak*, van den achttienden Augustus 1800 twee en veertig, overgeschreven ten kantore van Hypotheken te Assen den 19 Augustus, des middags te twee uren, dagregister deel drie, numero 724, in haren naam in de teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank voornoemd te vervolgen. En ten laste van *Albert Deen*, Koopman te Donderen, gemeente Vries.

De executante zet de perceelen hiervoren voormeld in, de drie eersten te zamen op *ƒ* 100 en de overige perceelen ieder op eene som van 5 gulden.

Assen, den *10 September 1842*. Namens de arrestante, Mr. L. Oldenhuis Grata[ma], *Procureur*.

*** GEREGTELIJKE VERKOOPING.

Op donderdag den 22 September 1842, des voormiddags te tien uur, zullen op de marktplaats [te] Assen, door den ondergeteekenden Deurwaarder, [ge]regtelijk tegen contante betaling worden verkocht onderscheidene roerende goederen, als: eene kastanje bruine bles merrie-paard, een jonge bruine hengst, een beslagen boeren wagen en ploeg, twee koeijen, een jong beest en kalf, koornwaaijer enz.; voorts een mahonij-houten secretaire, stoelen, tafels, een ledikant, eenig zilver, benevens eenige boekwerken, waaronder het Magazijn van ontleedkunde van *Th. Richter*, vermeerderd door *J. Galama* te Snee[k], enz., enz., alles gearresteerd bij behoorlijk geregistreerd proces-verbaal van den 25 Augustus j.l. [ten] laste van den Heer *Jan Carel Kuneke* te Anl[oo].

Assen, den *15 September 1842*. G. H. EKKART, *Deurw.*

*** Er is te Norg GEVONDEN een zilveren H[o]rologie; die hetzelve verloren heeft kan zich vervoe[gen] bij den fungerenden Burgemeester der gemeente No[rg].

A. SCHOLTENS.

Loterij, 5de kl. 1e tot 4de lijst: no. 23320 pr. *ƒ* 100[0] no. 23628 *ƒ* 1000.

Hoogeveen, 13 *Sept*. N. Rogge het n. mud *ƒ* 6-75 a *ƒ* 6-.. Boekweit, het n. mud *ƒ* 5-25 a *ƒ* 5-15; Haver het n. mud *ƒ* .. Boter, het n. pond *ƒ* ..-...

Assen, 15 *Sept*. Rogge *ƒ* 7-25 a 6-50; Boekweit *ƒ* 5-.. a *ƒ* 4-10; Boter *ƒ* 0-80 a *ƒ* 0-75.

Amsterdam, 14 *Sept*. Werk. sch. 2½ pct. 52⅞ a 1/16; di[to] pc. 102; am.-synd. 4½ pc. 94⅝ a 1/16; handelm. 139¼ a ..

Te Assen bij VAN GORCUM & COMP. Provinciale Drukkers.